

JAARVERSLAG

Het Overlevingsfonds

Jaarverslag 2017

13 april 2018

INHOUD

	Pag.
DEFINITIES	1
ALGEMENE INFORMATIE	2
VERSLAG VAN DE BEHEERDER	3
JAARREKENING	8
BALANS	9
WINST- EN VERLIESREKENING	10
KASSTROOMOVERZICHT	11
ALGEMENE TOELICHTING	12
TOELICHTING OP DE BALANS	16
TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING	19
OVERIGE GEGEVENS	21

DEFINITIES

Administrateur

CONFIDON Breda B.V.

AFM

Stichting Autoriteit Financiële Markten

Beheerder

Ir. I.C. Knaap RBA

Bewaarder

Stichting Bewaarder Overlevingsfonds

Fonds

Het Overlevingsfonds

Netto vermogenswaarde

De intrinsieke waarde van het fonds, berekend zoals voorzien in het prospectus

Participant

De houder van één of meer participaties in het fonds

Participatie

Een recht van deelneming in het vermogen van het fonds

Prospectus

Het prospectus van het fonds, inclusief de bijlage

Transactiedag

Een dag waarop uitgifte of inkoop van participaties plaats kan vinden zijnde: (1) de eerste werkdag van iedere kalendermaand; (2) een door de beheerder vastgestelde andere dag

Voorwaarden van beheer en bewaring

De in Bijlage 1 van het prospectus opgenomen voorwaarden

Website

De door de beheerder ten behoeve van het fonds onderhouden website: www.overlevingsfonds.nl

Wft

De Wet op het financieel toezicht (zoals van tijd tot tijd gewijzigd)

ALGEMENE INFORMATIE

Kantooradres fonds

Het Overlevingsfonds
Molenpad 6
6672 LG Hemmen

Beheerder

Ir. I.C. Knaap RBA
Molenpad 6
6672 LG Hemmen

Bewaarder

Stichting Bewaarder Overlevingsfonds
Postbus 6901
4802 HX Breda

Administrateur

CONFIDON Breda B.V.
Postbus 6901
4802 HX Breda

Bank

Kas Bank N.V.
Nieuwezijds Voorburgwal 225
1012 RL Amsterdam

Startdatum

1 november 2009

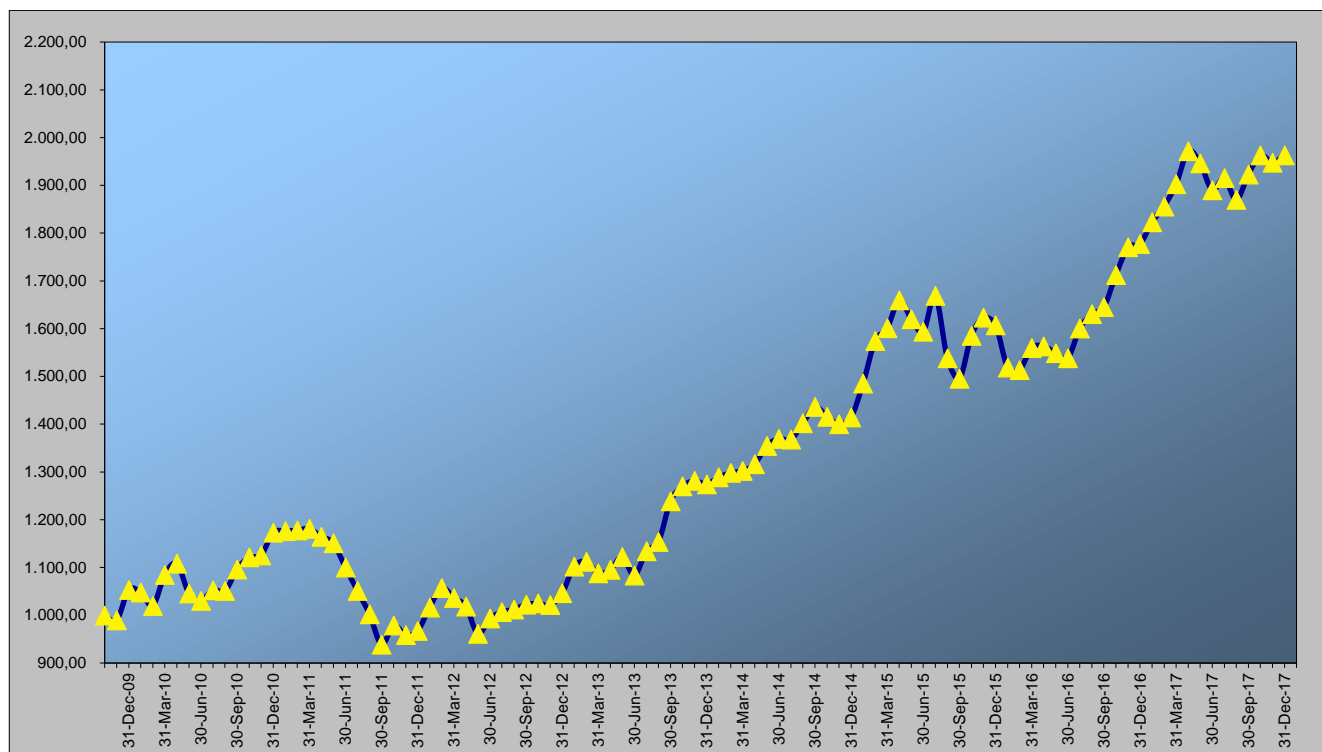
VERSLAG VAN DE BEHEERDER

Hierbij treft u het verslag van de beheerder van het Overlevingsfonds aan over het boekjaar 2017.

Resultaat

De intrinsieke waarde per Participatie steeg in de verslagperiode met 10,47% van € 1.777,30 naar € 1.963,34. Er werd geen dividend uitgekeerd en daarmee komt het totale beleggingsresultaat eveneens uit op 10,47%. Het aantal Participaties nam toe van 3.521,9313, bij aanvang van het boekjaar, tot 3.689,2335 per ultimo 2017. In combinatie met het behaalde resultaat steeg de Netto Vermogenswaarde van het Fonds naar een recordomvang van € 7.243.226.

HET OVERLEVINGSFONDS					
Rendementshistorie					
Periode	Uitstaande participaties	Vermogens waarde per participatie	Maand rendement	Totaal jaarrendement	Rendement vanaf start fonds
start (1 nov 09)	945,0000	€ 1.000,00			
2010	1.265,7055	€ 1.173,26		17,33%	
2011	1.861,8024	€ 967,54		-17,53%	
2012	2.004,7620	€ 1.046,33		8,14%	
2013	2.159,5263	€ 1.274,59		21,82%	
2014	2.782,5147	€ 1.414,19		10,95%	
2015	3.219,7563	€ 1.607,43		13,66%	
2016	3.521,9313	€ 1.777,30		10,57%	
januari 2017	3.644,0153	€ 1.822,82	2,56%		
februari 2017	3.645,1016	€ 1.856,08	1,82%		
maart 2017	3.646,1685	€ 1.902,61	2,51%		
april 2017	3.640,2467	€ 1.971,49	3,62%		
mei 2017	3.676,7573	€ 1.946,01	-1,29%		
juni 2017	3.677,7749	€ 1.890,17	-2,87%		
juli 2017	3.685,7610	€ 1.915,38	1,33%		
augustus 2017	3.686,7949	€ 1.869,64	-2,39%		
september 2017	3.735,9916	€ 1.922,81	2,84%		
oktober 2017	3.698,0161	€ 1.963,10	2,10%		
november 2017	3.699,0248	€ 1.947,68	-0,79%		
december 2017	3.689,2335	€ 1.963,34	0,80%	10,47%	96,33%

Resultaat versus de doelstelling

De beleggingsdoelstelling van het Fonds is om op langere termijn (5-10 jaar) een gemiddeld rendement (na kosten) te behalen dat minimaal 50% hoger ligt dan het effectieve rendement op Nederlandse 10-jaars staatsleningen.

In 2017 kwam het gemiddelde effectieve rendement op Nederlandse 10-jaars staatsleningen uit op 0,54% ((0,357% op 1 januari + 0,578% op 1 april + 0,656% op 1 juli + 0,578% op 1 oktober + 0,529% op 31 december) / 5). Daarmee komt de minimale beleggingsdoelstelling van het Fonds over het afgelopen boekjaar uit op 0,81%. Het totaalrendement van het Overlevingsfonds in 2016 bedroeg 10,47%. Hiermee heeft het Fonds in zijn achtste boekjaar ruim voldaan aan de rendementsdoelstelling.

Om het langere termijndoel niet uit het oog te verliezen, wordt ook de cumulatieve beleggingsdoelstelling bijgehouden. Het cumulatieve rendement over de gehele bestaansperiode van het Fonds zou minimaal 21,82% moeten zijn. Het werkelijk behaalde resultaat van het Fonds ligt 74,5% boven de minimale, cumulatieve doelstelling.

Boekjaar	Rendement Overlevingsfonds	Doelstelling	Cumulatief rendement Fonds	Cumulatieve doelstelling
2010	17,33%	5,52%	17,33%	5,52%
2011	-17,53%	4,22%	-3,25%	9,97%
2012	8,14%	2,93%	4,63%	13,20%
2013	21,82%	2,86%	27,46%	16,43%
2014	10,95%	2,21%	41,42%	19,00%
2015	13,66%	1,07%	60,74%	20,27%
2016	10,57%	0,47%	77,73%	20,84%
2017	10,47%	0,81%	96,33%	21,82%

Zoals eerder gezegd in de jaarverslagen is de rente zo extreem laag geworden dat ook anderhalf keer de rente op dit moment nauwelijks meer een serieuze doelstelling is. Toch blijft voor veel mensen de afweging of zij moeten sparen, bij een bank of in obligaties, of beleggen in aandelen. Voor die afweging blijft deze informatie over de rendementsverschillen nuttig.

Resultaat versus de markt

Het Overlevingsfonds kent geen benchmark. Om een idee te geven van het beleggingssentiment in de verslagperiode zijn in de onderstaande tabel de koersontwikkelingen van een tweetal aandelenindices gegeven:

Index	Beginstand per 1 januari 2017	Slotstand per 31 december 2017	Koersrendement
Fonds (in €)	1.777,30	1.963,34	10,47%
AEX (in €)	483,17	544,58	12,71%
Wereld (in €)	1.706,06	1824,19	6,92%

Het resultaat van het Overlevingsfonds in 2017 was minder dan de Nederlandse AEX. Het Overlevingsfonds deed het wel beter dan de wereldwijde index (MSCI All Country World + Frontier Markets, All Cap, in euro's). Enerzijds moet hierbij worden opgemerkt, dat in de bovenstaande indices geen dividendrendement is meegenomen. Anderzijds is het resultaat van het Fonds behaald na aftrek van alle kosten en dividendbelasting. Het is niet mogelijk om zonder kosten in een index te beleggen. De ingehouden dividendbelasting kan voor een groot gedeelte door de participanten worden teruggekregen door deze in te vullen in de aangifte inkomstenbelasting.

Nieuwsbrieven

Er zijn 12 nieuwsbrieven uitgebracht in 2017. In deze nieuwsbrieven is toelichting gegeven op het beleggingsbeleid, veelal door achtergrondinformatie te geven over de bedrijven in de portefeuille van het Fonds. Daarnaast zijn de maandelijkse resultaten besproken en is inzicht gegeven in het aantal effecten in portefeuille en de verdeling daarvan over de sectoren en landen. Alle nieuwsbrieven zijn nog steeds te raadplegen op de website van het Fonds.

Organisatie Overlevingsfonds

Vanaf 1 januari 2014 is CONFIDON Breda BV de onafhankelijke administrateur van het Overlevingsfonds. Ook is het bewaarbedrijf van Confidon, Stichting Bewaarbedrijf Confidon, sinds 2014 bestuurder van de Stichting Bewaarder Overlevingsfonds.

Doorlopend is er telefonisch en e-mail contact tussen de Administrateur en de Beheerder van het Fonds over de praktische zaken. In 2017 is er eenmaal officieel vergaderd met de Bewaarder/Administrateur en de Beheerder van het Fonds. Hierin is het jaarverslag 2016, de gang van zaken bij de Beheerder en de Bewaarder, en de ontwikkelingen in wet- en regelgeving besproken. Verder is in deze vergadering geconstateerd dat de samenwerking tussen Beheerder, Bewaarder en Administrateur op een goede en prettige manier verloopt.

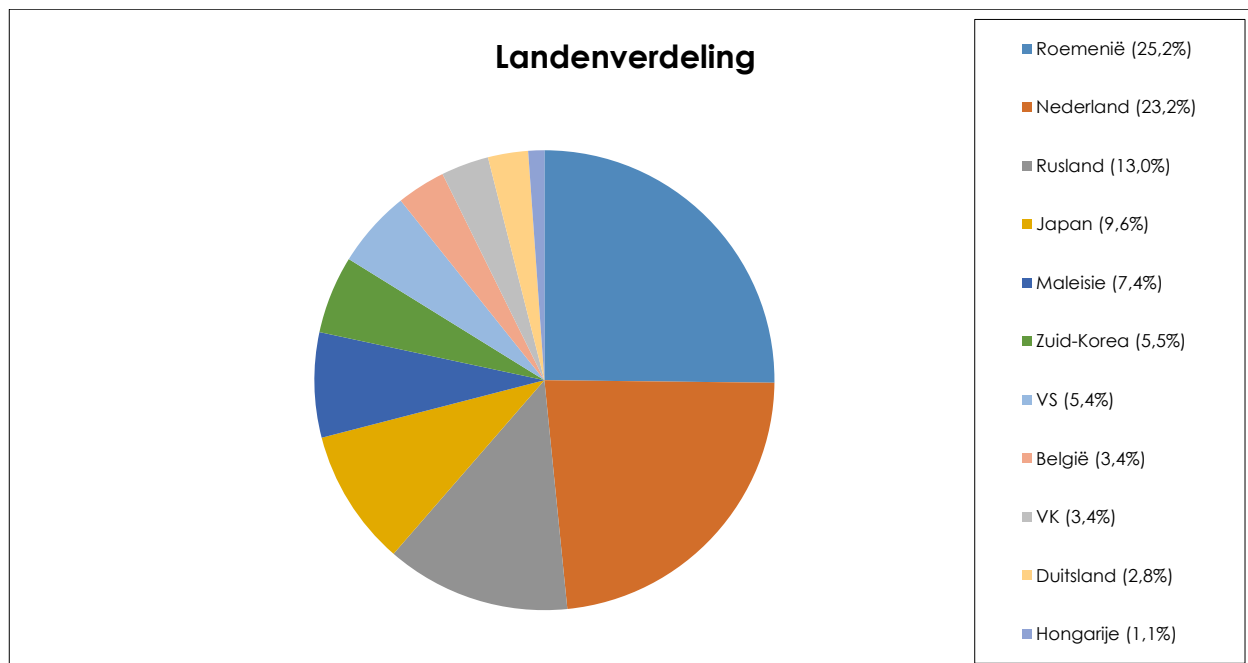
Op 1 juli 2014 heeft het Overlevingsfonds als één van de eerste fondsen in Nederland de AFM-registratie voor kleine beleggingsfondsen gekregen (AIFMD 'light'). Deze registratie is openbaar en in te zien op de website van de AFM (www.afm.nl).

Behorende bij de AFM-registratie is begin 2018 gerapporteerd aan DNB over de ontwikkelingen van Fonds in 2017. Het afgelopen jaar is het cliëntenacceptatiebeleid onder de loep genomen en zijn de procedures daaromtrent uitgebreider en helderder beschreven. Verder is in december het prospectus geactualiseerd en is gewerkt aan het essentiële-informatiedocument van het Overlevingsfonds, dat vanaf 2018 gebruikt wordt.

Toelichting op de aandelenportefeuille

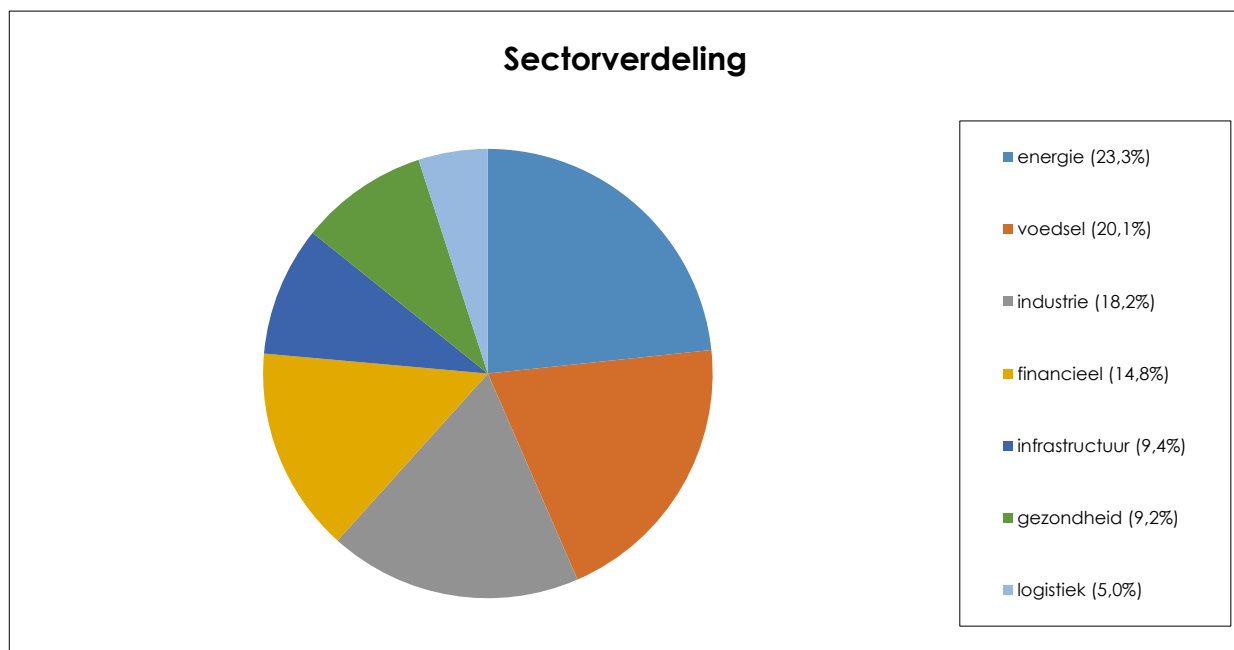
Landenverdeling

In de taartgrafiek hieronder laat ik de landenverdeling per 31 december 2017 zien. De legenda is gesorteerd op grootte van het belang. Een bedrijf wordt ingedeeld bij het land waar het zijn (hoofd)notering aan de beurs heeft.

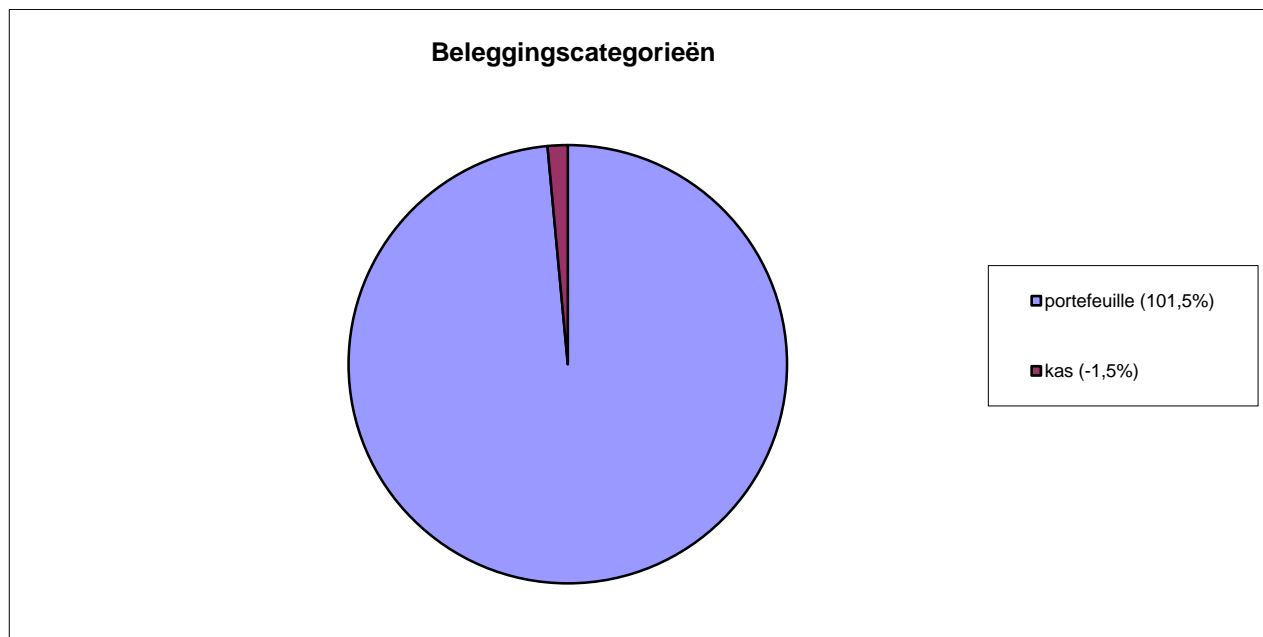
Sectorverdeling

De taartgrafiek hieronder laat de sectorverdeling per 31 december 2017 zien. De legenda is gesorteerd op grootte van het belang. Over de sectorindeling is discussie mogelijk, omdat een bedrijf vaak op meerdere fronten actief is. Wanneer dit het geval is, is de belangrijkste activiteit van het bedrijf samengevat in één woord.

Beleggingscategorieën

De beleggingsportefeuille bestaat volledig uit aandelen. Het saldo van de geldrekening per 31 december 2017 was licht positief. Echter door het saldo van aan- en verkopen dat nog afgeschreven moest worden was er feitelijk een debetstand van 1,5% van het fondsvermogen op de eurorekening.

Slot

Door het gevoerde stimuleringsbeleid van de grote centrale banken blijven het bijzondere tijden op de financiële markten. Het einde van de extreme stimulering lijkt nabij, maar hoe de financiële markten daarop zullen reageren weet niemand. Datzelfde geldt voor de politieke situatie in verschillende landen, die steeds minder stabiel lijkt te worden.

De Beheerder blijft de financiële analyses met gezond verstand gebruiken om zo te profiteren van de voortdurende over- en onderwaarderingen die er ontstaan op het individuele aandeleniveau.

Graag wil de Beheerder alle participanten bedanken voor het in hem en zijn organisatie gestelde vertrouwen.

Hemmen, 13 april 2018

De Beheerder

Ir. I.C. (Marco) Knaap RBA

Origineel is getekend door Ir. I.C. Knaap RBA

JAARREKENING

BALANS

	Refe- rentie	31-12-2017 €	31-12-2016 €
<u>Vaste activa</u>			
<u>Beleggingen</u>			
Aandelen	1	<u>7.362.224</u>	<u>6.012.165</u>
		7.362.224	6.012.165
<u>Vorderingen</u>			
Kortlopende vorderingen			
Kortlopende vorderingen beleggingen	2	<u>22.819</u>	<u>149.990</u>
		22.819	149.990
<u>Overige activa</u>			
Liquide middelen			
Banksaldi	3	<u>3.152</u>	<u>505.302</u>
		3.152	505.302
ACTIVA		<u>7.388.195</u>	<u>6.667.457</u>
<u>Eigen vermogen</u>			
Vermogen	4	<u>7.243.226</u>	<u>6.259.539</u>
		7.243.226	6.259.539
<u>Vreemd vermogen</u>			
Kortlopende schulden			
Kortlopende schulden aan participanten	5	2.000	304.000
Te betalen inzake beleggingen		134.918	96.552
Overige kortlopende schulden		<u>8.050</u>	<u>7.366</u>
		144.969	407.918
PASSIVA		<u>7.388.195</u>	<u>6.667.457</u>

WINST- EN VERLIESREKENING

	Refe- rentie	2017 €	2016 €
OPBRENGSTEN			
Opbrengsten uit beleggingen	6		
Ontvangen rente		4.019	10.748
Betaalde rente		-2.731	-5.224
Ontvangen dividend		349.143	211.142
Ingehouden bronbelasting		-33.227	-17.012
Overige kosten		-499	-85
		316.706	199.570
Waardeveranderingen van beleggingen	7		
Waardeveranderingen beleggingen		848.437	397.269
Transactiekosten		-23.347	-11.610
		825.091	385.659
Op- & afslagen toe- en uittredeers			
Afslagen uittredeers		7.433	4.177
		7.433	4.177
Valutaresultaat			
Koers- en herwaarderingsverschillen		-359.402	126.043
		-359.402	126.043
Totaal opbrengsten		789.828	715.449
KOSTEN			
Beheerskosten	8		
Beheervergoeding		84.557	67.924
Administratievergoeding		11.053	9.321
Bankrente en -kosten		221	620
Notariskosten		0	242
Juridisch advieskosten		557	0
Vergoeding bewaarder		3.043	3.315
Bewaarloon		8.874	8.250
		108.304	89.672
Belastingen			
Financiële transactiebelasting		417	0
		417	0
NETTO RESULTAAT		681.108	625.776

KASSTROOMOVERZICHT

	2017	2016
	€	€
KASSTROOM UIT BELEGGINGSACTIVITEITEN		
Opbrengsten uit beleggingen	315.796	201.897
Aankopen	-5.161.639	-2.269.704
Verkopen	4.469.069	2.247.219
Transactiekosten	-23.347	-11.610
Belastingen	-417	0
Betaalde beheerskosten	-107.619	-89.362
	-508.156	78.440
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Ontvangen toetreders	743.877	1.187.298
Betaalde uittreeders	-743.298	-526.572
Op- & afslagen toe- en uittreeders	7.433	4.177
	8.013	664.902
NETTO KASSTROOM	-500.143	743.343
KOERS- EN OMREKENINGSVERSCHILLEN	-2.006	-588
MUTATIE GELDMIDDELEN	-502.150	742.755
Geldmiddelen per begin verslagperiode	505.302	-237.453
Geldmiddelen per einde verslagperiode	3.152	505.302
MUTATIE VERSLAGPERIODE	-502.150	742.755

ALGEMENE TOELICHTING

Algemeen

Fondsgegevens

Het Overlevingsfonds
Molenpad 6
6672 LG Hemmen
Nederland

Juridische status

Het fonds is per 1 november 2009 opgericht als beleggingsfonds voor gemene rekening en heeft dus geen rechtspersoonlijkheid.

Het fonds biedt alleen participaties aan met een tegenwaarde van tenminste € 100.000. De beheerder staat bij de Autoriteit Financiële Markten geregistreerd als uitgezonderde beheerder van beleggingsinstellingen op grond van artikel 2:66a lid 1 van de Wet op het financieel toezicht (het zogenaamde 'AIFMD light' registratieregime) en is daarmee vrijgesteld van de verplichting om een vergunning aan te vragen onder deze wet.

Fiscale status

Het fonds is voor de Nederlandse vennootschapbelasting een besloten fonds voor gemene rekening en als zodanig fiscaal transparant. Als gevolg hiervan is het fonds zelf geen belasting verschuldigd over de beleggingswinst, maar zijn alleen de individuele participanten belastingplichtig inzake hun deelname aan het fonds.

Het fonds kan wel worden aangeslagen voor financiële transactiebelastingen, die geheven worden bij beleggingstransacties. Dit is afhankelijk van het land waar de transactie plaatsvindt.

Risicoprofiel

Voor beschrijving van de risico's verbonden aan belegging in het fonds wordt verwezen naar de fondsvoorwaarden.

Beleggingsbeleid

De beleggingsstrategie van het fonds richt zich op beursgenoteerde bedrijven die voorzien in de basisbehoeften van de mens, zoals voedsel, energie, gezondheidszorg, woonruimte en infrastructuur. De onderneming zelf moet financieel gezond zijn in termen van schuldpositie en interestdekking. Daarnaast moet de aandelenkoers redelijk of goedkoop zijn in vergelijking met de netto winsten die het bedrijf realiseert en de bezittingen van het bedrijf. Zie het prospectus op www.overlevingsfonds.nl voor een uitgebreide beschrijving van het beleggingsbeleid.

Beleggingsdoelstelling

De beleggingsdoelstelling van het fonds is om op langere termijn (5 - 10 jaar) een gemiddeld rendement (na kosten) te behalen dat minimaal 50% hoger ligt dan de rente op Nederlandse staatsobligaties door wereldwijd te beleggen in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die actief zijn op het gebied van de basisbehoeften van de mens.

Uitgifte en inkoop participaties

Het fonds is open end. Twaalf keer per jaar kunnen participaties worden uitgegeven en ingekocht tegen betaling van netto vermogenswaarde per participatie plus een opslag van maximaal 1% (in geval van uitgifte) of minus een afslag van maximaal 1% (in geval van inkoop).

Profiel belegger

Een belegging in het fonds is vooral geschikt voor beleggers:

- die bereid en in staat zijn om het risico van (aanzienlijke) waardevermindering van de belegging te nemen;
- die een redelijke ervaring hebben met beleggen;
- die geen inkomsten uit deze belegging nodig hebben;
- die een beperkte liquiditeit van hun belegging accepteren (uittreding is slechte één maal per maand mogelijk, waarbij een opzegtermijn geldt van 10 werkdagen);
- die voornemens zijn hun belegging in het fonds tenminste voor een periode van 5 jaar aan te houden

Transparantie

De beheerder tracht de belegger zoveel mogelijk inzicht te verschaffen in het gevoerde beleggingsbeleid, het rendement en risico en de kosten. Op www.overlevingsfonds.nl is actuele informatie beschikbaar, waaronder maandverslagen.

Gemiddeld aantal personeelsleden

In 2017 waren geen personeelsleden werkzaam bij Het Overlevingsfonds (2016:0,0). De werkzaamheden voor

het fonds worden door (het personeel van) de beheerder, bewaarder en administrateur verricht.

Uitvoering van de kerntaken

Beheer

De beheerder van het fonds is Ir. I.C. Knaap RBA, gevestigd te Hemmen. De belangrijkste taken en bevoegdheden van de beheerder zijn het bepalen en uitvoeren van het beleggingsbeleid. De beheerder neemt de beslissingen over de beleggingsactiviteiten van het fonds. De heer Knaap is afgestudeerd als econoom aan de Universiteit Wageningen. Hij heeft werkervaring als beleggingsadviseur, teamleider beleggingen, manager financieel advies en financieel adviseur. Naast zijn werk heeft hij in 2002 de postdoctorale opleiding Financieel- en Beleggingsanalist afgerond aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Hieraan ontleent hij de titel Register BeleggingsAnalist. De heer Knaap is de initiatiefnemer van de vorming van het Overlevingsfonds. Vanaf de start van het fonds in 2009 is hij de beheerder.

Administratie

De beheerder heeft de fondsadministratie, waaronder de financiële administratie, participantenadministratie en het opstellen van het jaarverslag, uitbesteed aan CONFIDON Breda B.V.

Bewaring

Als bewaarder van het fonds treedt op Stichting Bewaarder Overlevingsfonds. De bewaarder heeft als enige statutaire doelstelling het vervullen van de functie van bewaarder van het fonds. De bewaarder wordt bestuurd door stichting bewaarbedrijf confidon, behorend tot dezelfde organisatie als de administrateur. Het bestuur van stichting bewaarbedrijf confidon bestaat uit Jacco van Herwaarden en Wim Sevink.

Persoonlijke belangen bestuurders en commissarissen

Per 31-12-2017 was er sprake van de volgende persoonlijke belangen in het fonds:

<u>Naam</u>	<u>Aantal participaties</u>
I.C. Knaap en/of E. Knaap-Giurgi	78,8593
I.C. Knaap Holding B.V.	187,9022
N. Knaap	10,9500

Gedurende de verslagperiode hebben bestuurders en commissarissen van beheerder of gelieerde partijen geen belangen gehad in beleggingen waar ook het fonds tegelijkertijd in participeerde.

Grote beleggers

Ultimo verslagperiode zijn er geen beleggers met een belang groter dan 25% in het fondsvermogen.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, op basis van commerciële waarderingsgrondslagen.

Waar redelijkerwijs mogelijk wordt geconformeerd aan de verslaggevingsinrichting die (internationaal) gebruikelijk en/of vereist is voor (vergunninghoudende) beleggingsinstellingen.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Vergelijking met voorgaand boekjaar

De grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat zijn ten opzichte van het voorgaande jaar als volgt gewijzigd:

I) Door de beheerder was ervoor gekozen om bij het opstellen van de jaarrekening vrijwillig waar mogelijk te conformeren aan de verslaggevingsinrichting die (internationaal) gebruikelijk danwel vereist is voor (vergunninghoudende) beleggingsinstellingen. Vanwege de voortdurend toenemende regeldruk op dit gebied is deze doelstelling losgelaten. Nog steeds zal de jaarrekening blijven voldoen aan de daaraan gestelde wettelijke eisen. Alleen wat betreft de specifieke gebruiken en eisen voor (vergunninghoudende) beleggingsinstellingen zal daar alleen aan worden geconformeerd, wanneer dat qua kosten en inspanning, redelijkerwijs mogelijk is.

II) De waarderingsgrondslag van de beleggingen is gewijzigd. Als er op de laatste beursdag geen slotkoers voor een belegging tot stand is gekomen, wordt de laatste slotkoers in de voorgaande 30 dagen gehanteerd. Voorheen werd in deze situaties gewaardeerd op de biedkoers op de laatste beursdag.

Grondslagen van waardering

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de actuele waarde.

Beleggingen

Beursgenoteerde aandelen worden gewaardeerd tegen de officiële beurskoers (slotkoers) van de laatste beursdag voorafgaand aan het moment van waardebepaling. Ingeval van notering op meerdere beurzen wordt bij beschikbaarheid van een slotkoers op meerdere beurzen, door de beheerder de te hanteren slotkoers bepaald. Indien op de laatste beursdag geen beurskoers tot stand is gekomen wordt gewaardeerd tegen de meest recente beurskoers in de 30 dagen voorafgaand aan het moment van waardebepaling. Indien er ook in een periode van 30 dagen voorafgaand aan de waardebepaling geen beurskoers tot stand is gekomen, wordt gewaardeerd op basis van in het maatschappelijk verkeer aanvaardbaar geachte waarderingsgrondslagen ("fair value").

Vorderingen

Vorderingen, waaronder uitgezette gelden en verstrekte leningen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid voor zover benodigd.

Vreemde valuta

De rapportage wordt opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de administratie en rapportages verwerkt tegen de koers op transactiedatum of tegen de koers per balansdatum. Alle activa en passiva in vreemde valuta worden per balansdatum omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening.

Het valutaresultaat wordt gerangschikt onder de opbrengsten, ongeacht of het een positief of negatief valutaresultaat betreft.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de opbrengstwaarde en de kosten en andere lasten over de verslagperiode. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten

Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde beleggingsresultaten worden in het resultaat opgenomen.

Aangezien de waardebepaling van de objectieve wijze plaatsvindt, namelijk op basis van regelmatige marktnoteringen op courante markten, worden de gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten niet gesplitst.

Transactiekosten

Aankoopkosten van beleggingen worden direct bij aankoop ten laste van het resultaat gebracht. Verkoopkosten van beleggingen worden bij verkoop ten laste van het resultaat gebracht.

In de vermelde transactiekosten zijn zowel de kosten van aankoop als van verkoop van beleggingen opgenomen.

Beheerskosten

Voor alle kosten geldt dat zij alleen ten laste van het resultaat worden gebracht, indien dit in overeenstemming is met het prospectus.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Algemeen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

Vreemde valuta koersen

Voor omrekening van de activa en passiva in vreemde valuta naar euro's zijn de volgende koersen gehanteerd:

	31-12-2017	31-12-2016	Vershil in %
Amerikaanse Dollar	1,1993	1,0635	-12,77 %
Britse Pond	0,8872	0,8525	-4,07 %
Japanse Yen	135,0100	120,4800	-12,06 %
Maleisische Ringgit	4,8536	4,7496	-2,19 %
Roemeense Leu	4,6585	4,5040	-3,43 %

TOELICHTING OP DE BALANS

Beleggingen (1)

De mutaties in de beleggingen waren gedurende de verslagperiode als volgt:

	Aandelen €	Obligaties €	2017 Totaal €
Beginwaarde	6.012.165	0	6.012.165
Aankopen	4.732.755	467.250	5.200.005
Verkopen	-3.869.328	-471.660	-4.340.988
Waardeveranderingen	844.027	4.410	848.437
Valutaresultaten	-357.395	0	-357.395
Eindwaarde	7.362.224	0	7.362.224

De vergelijkende cijfers over het voorgaande boekjaar waren als volgt:

	Aandelen €	Obligaties €	2016 Totaal €
Beginwaarde	5.040.952	530.005	5.570.957
Aankopen	2.314.042	0	2.314.042
Verkopen	-1.872.311	-524.422	-2.396.733
Waardeveranderingen	402.851	-5.583	397.269
Valutaresultaten	126.631	0	126.631
Eindwaarde	6.012.165	0	6.012.165

De beleggingsportefeuille per 31-12-2017 was als volgt:

	Aantal	Marktw waarde €	31-12-2017 % van portefeuille
Kas Bank N.V.	87.000	867.303	11,78 %
Gazprom PJSC	230.000	845.744	11,49 %
S.N. Nuclearelectrica S.A.	330.000	510.036	6,93 %
Hyundai Motor Company	11.000	402.652	5,47 %
C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.	75.000	395.245	5,37 %
Bunge Ltd.	7.000	391.528	5,32 %
Koninklijke PostNL B.V.	90.000	366.840	4,98 %
Ryoden Corporation	26.000	351.455	4,77 %
Agfa-Gevaert N.V.	65.000	252.655	3,43 %
Kaneko Seeds Company Ltd.	20.000	252.129	3,42 %
S.C. Turism Felix S.A.	4.971.804	233.729	3,17 %
Aegon N.V.	41.111	218.505	2,97 %
S.C. Romcarbon S.A.	7.500.000	214.125	2,91 %
Sime Darby Plantation Bhd.	170.036	210.198	2,86 %
K+S AG	10.000	207.550	2,82 %
IHH Healthcare Bhd.	160.000	193.176	2,62 %
S.E. Electrica S.A.	70.000	169.797	2,31 %
J. Sainsbury PLC	60.000	165.346	2,25 %
S.C. Braiconf S.A.	1.092.405	140.698	1,91 %
Fugro N.V.	10.000	129.900	1,76 %
Compa S.A.	600.000	127.766	1,74 %
Cherkizovo Group PJSC	10.225	109.130	1,48 %
FUJIFILM Holdings Corporation	3.000	102.326	1,39 %

Vervolg op volgende pagina.

Vervolg van vorige pagina.

	Aantal	Marktwaaarde €	31-12-2017 % van portefeuille
Batenburg Beheer N.V.	2.400	88.188	1,20 %
Vodafone Group PLC	31.603	85.205	1,16 %
Wizz Air Holdings PLC	2.000	82.955	1,13 %
Sime Darby Bhd.	170.036	77.423	1,05 %
Sime Darby Property Bhd.	170.036	62.359	0,85 %
Electromagnetica S.A.	2.000.000	61.393	0,83 %
Koninklijke BAM Groep N.V.	10.000	38.310	0,52 %
The Mosaic Company	400	8.558	0,12 %
	<u>18.026.056</u>	<u>7.362.224</u>	<u>100,00 %</u>

Kortlopende vorderingen (2)

	31-12-2017 €	31-12-2016 €
Nog te ontvangen dividend	1.385	476
Te ontvangen inzake verkopen	<u>21.434</u>	<u>149.514</u>
	<u>22.819</u>	<u>149.990</u>

Liquide middelen (3)

De vermelde banktegoeden zijn volledig direct opeisbaar en staan daarmee ter vrije beschikking van het fonds.

Fondsvermogen (4)

De mutaties in het fondsvermogen gedurende de verslagperiode waren als volgt:

	2017	2016
	€	€
<u>Fondsvermogen</u>		
Vermogen einde vorige periode	6.259.539	5.175.537
Toetreders	1.045.877	984.798
Uittreders	-743.298	-526.572
Netto resultaat	<u>681.108</u>	<u>625.776</u>
Vermogen einde deze periode	7.243.226	6.259.539

	2017	2016
	€	€
<u>Participaties</u>		
Aantal participaties einde vorige periode	3.521,9313	3.219,7563
Geplaatste participaties	553,9712	687,2924
Ingekochte participaties	<u>-386,6690</u>	<u>-385,1173</u>
Aantal participaties einde deze periode	3.689,2335	3.521,9313

	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
	€	€	€
<u>Participatiewaarde</u>			
Participatiewaarde	1.963,3417	1.777,3029	1.607,4313
Rendement boekjaar	10,47 %	10,57 %	13,66 %
Rendementsdoelstelling	0,81 %	0,47 %	1,07 %
Rendement sinds de start	96,33 %	77,73 %	60,74 %

Kortlopende schulden (5)

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Kortlopende schulden aan participanten	2.000	304.000
Te betalen inzake aankopen	134.918	96.552
Overlopende passiva	<u>8.050</u>	<u>7.366</u>
	144.969	407.918

De kortlopende schulden aan participanten betreffen ontvangen stortingen voor toetreders per 01-01-2018. Onder de overlopende passiva zijn kosten opgenomen die betrekking hebben op verstreken verslagperiodes, maar welke nog niet zijn betaald.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Opbrengsten uit beleggingen (6)

Dividend

Op de ontvangen dividenden wordt bronbelasting ingehouden, welke afgedragen wordt aan de belastingautoriteiten. Deze bronbelastingbedragen kunnen in de meeste gevallen door de beleggers in het fonds naar rato van ieders deelname worden verrekend als voorheffing in de aangifte inkomsten- of vennootschapsbelasting. Hiertoe worden de verrekenbare bedragen door de administrateur vermeld op de fiscale jaaroverzichten.

Waardeveranderingen van beleggingen (7)

	2017 €	2016 €
Waardeveranderingen aandelen	844.027	403.355
Waardeveranderingen obligaties	4.410	-6.087
Transactiekosten aandelen	-22.784	-11.220
Transactiekosten obligaties	-563	-389
	825.091	385.659

Beheerskosten (8)

Beheervergoeding

De beheerder ontving van het fonds een beheervergoeding van 0,1% per maand over het fondsvermogen per ultimo van elke kalendermaand (vrijgesteld van omzetbelasting).

Administratievergoeding

De administrateur ontving voor haar vaste werkzaamheden van het fonds een jaarlijkse vergoeding van 15 basispunten (0,15%) over het fondsvermogen, met een minimum van € 9.054 (vrijgesteld van omzetbelasting). Bijkomende werkzaamheden worden apart vergoed.

Vergoeding bewaarder

De bewaarder, Stichting Bewaarder Overlevingsfonds, wordt bestuurd door stichting bewaarbedrijf confidon. Stichting bewaarbedrijf confidon voert ook de feitelijke bewaarwerkzaamheden uit. Stichting bewaarbedrijf confidon ontving voor haar vaste werkzaamheden van het fonds een vergoeding van € 2.515 per jaar, te verhogen met 21% omzetbelasting, welke voor rekening van het fonds komt. Bijkomende werkzaamheden worden apart vergoed.

Bewaarloon

Dit betreft de aan de depotbank te betalen vergoedingen voor het in bewaring houden van de beleggingen van het fonds.

Lopende Kosten Factor

De Lopende Kosten Factor (LKF) geeft het gemiddelde kostenniveau ten opzichte van het fondsvermogen weer en was als volgt:

	2017 €	2016 €
Gemiddeld fondsvermogen	7.039.340	5.654.663
Totale kosten	108.304	89.672
LKF	1,54 %	1,59 %

Portefeuille Omloop Factor

De Portefeuille Omloop Factor (POF) geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de activa en was als volgt:

	2017	2016
	€	€
Aankopen beleggingen	5.200.005	2.314.042
Verkopen beleggingen	<u>-4.340.988</u>	<u>-2.396.733</u>
Totaal beleggingstransacties (1)	9.540.993	4.710.775
Toetreders	1.045.877	984.798
Uittreders	<u>743.298</u>	<u>526.572</u>
Totaal transacties participaties (2)	1.789.175	1.511.370
Totaal (1) minus Totaal (2)	<u>7.751.818</u>	<u>3.199.405</u>
Gemiddeld fondsvermogen	7.039.340	5.654.663
Portefeuille Omloop Factor	110,12 %	56,58 %

Resultaatverdeling

Conform de bestemmingsregeling in de fondsvoorwaarden is het netto fondsresultaat over 2017 toegevoegd aan het fondsvermogen.

OVERIGE GEGEVENS

Resultaatbestemming

Omtrent de bestemming van het resultaat is in de fondsvoorwaarden het volgende bepaald:

De winst van het fonds wordt jaarlijks toegevoegd aan de reserves van het fonds tenzij de beheerder anders bepaalt.

Ondertekening voor akkoord

De jaarrekening is opgesteld door de administrateur onder eindverantwoordelijkheid van de beheerder. Beheerder en bewaarder verklaren hierbij dat naar hun beste weten de jaarrekening een getrouw beeld geeft en geen onjuistheden of onvolledigheden van materieel belang bevat.

Breda, 13 april 2018

Hemmen, 13 april 2018

De bewaarder
Stichting Bewaarder Overlevingsfonds

De beheerder
Ir. I.C. Knaap RBA

Origineel is getekend door J.P. van Herwaarden en
W.J.M. Sevink

Origineel is getekend door Ir. I.C. Knaap RBA